

Mikulová, Jana

Obsahové věty: infinitivní konstrukce, participiální konstrukce

In: Mikulová, Jana. *Syntax latinských vedlejších vět*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 323-327

ISBN 978-80-210-7207-7; ISBN 978-80-210-7210-7 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131795>

Access Date: 22. 03. 2025

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

OBSAHOVÉ VĚTY: INFINITIVNÍ KONSTRUKCE, PARTICIPIÁLNÍ KONSTRUKCE

1. Přeložte do češtiny

1. Atque haec cives, inquam, si eos hoc nomine appellari fas est, de patria sua et cogitant et cogitaverunt. (Cic. *Mur.* 80)
2. Intellexi ex tuis litteris te ex Turranio audisse a me provinciam fratri traditam. (Cic. *Att.* 6, 9, 3)
3. Digredienti ab se Didae mandata dedisse dicitur de filio occidendo. (Liv. 40, 24, 4)
4. Eundem vidi postea Veliae, cedentem Italia, ne qua oreretur belli civilis causa propter se. (Cic. *Phil.* 10, 8)
5. Leucade aut te ipsum aut tuas litteras a Marione putabam me accepturum. (Cic. *fam.* 16, 2, 1)
6. Inde uno agmine Phaselidem cum venissent, optimum visum est ibi hostem opperiri. (Liv. 37, 22, 5)
7. Audiamus: „si summus dolor est,“ inquit, „brevem necesse est esse.“ (Cic. *Tusc.* 2, 19, 44)
8. Vestorius, noster familiaris, ad me scripsit te mihi maximas gratias agere. (Cic. *fam.* 6, 11, 2)
9. Loquor enim de docto homine et erudito, cui vivere est cogitare. (Cic. *Tusc.* 5, 38, 111)
10. Servius prid. Non. Mai. Minturnis mansisse dicitur, hodie in Liternino mansurus apud C. Marcellum. (Cic. *Att.* 10, 13, 2)
11. Placitum tibi esse librum II suspicabar, tam valde placuisse, quam scribis, valde gaudeo. (Cic. *ad Q. fr.* 2, 8, 1)
12. Caelium oratorem fuisse iracundissimum constat. (Sen. *dial.* 5, 8, 6)
13. Quid ais? Putasne fore, ut legem non ferat? (Cic. *Att.* 4, 8a, 1)
14. Primum mihi videtur de genere belli, deinde de magnitudine, tum de imperatore deligendo esse dicendum. (Cic. *Manil.* 6, 5)

15. Patior iudices et non moleste fero me laboris mei, vos virtutis vestrae fructum esse laturos. (Cic. Verr. II 1, 2)

2. Přeložte do latiny

1. Pamatujme, že je třeba zachovávat spravedlnost i vůči nejnižší postaveným.
2. Mrzelo mě, že můj dopis nebyl doručen.
3. Když jsem to napsal, bylo mi oznámeno, že ke mně přichází Curio.
4. Zdá se mi, že nejsem v bezpečí (*dosl. bezpečný*).
5. Slibuji, že to všechno vykonám pečlivě a přísně.
6. Zdá se, že se to sotva může stát.
7. Je nutné, aby smrtelné tělo jednou (*tj. v nějaké době*) zemřelo.
8. Myslel jsem si, že ten člověk neodpoví.
9. Nikdy jsem se nechtěl líbit lidu.
10. Domníval jsem se, že to musím napsat vlastní (*tj. svojí*) rukou. A proto jsem to udělal.
11. Cornelius z Hispánie vylíčil Cicerona, jak naříká.
12. Slyšel jsem, že jeden starý básník napsal v tragédii, že dvě ženy jsou horší než jedna.
13. Říká se, že nikdy nic nebylo lidem přijato s takovou radostí (*abl. bez předložky*).
14. Věděl jsem, že ti ten dopis bude doručen pozdě.

zachovávat	servō, āre, āvī, ātum
vůči	adversus +ak.
nejnižší postavený	īnfirmus, a, um
mrzet (někoho), litovat, těžce nést	doleō, ēre, uī, -, dolitūrus
doručit (dopis)	reddō, ere, didō, ditum
Curio	Cūriō, ōnis, m.
bezpečný, v bezpečí	tūtus, a, um
vykonat	agō, ere, ēgī, āctum
pečlivě	dīligerter
sotva	vix
smrtelný	mortālis, e
zemřít	intereō, īre, īi, itūrus
líbit se	placeō, ēre, uī, itum
z Hispánie	Hispanicus, a, um
starý	antīquus, a, um
tragédie	tragoedia, ae, f.
radost	gaudium, īi, n.
lid	plēbs, plēbis, f.

3. Doplňte tvar podle překladu a přeložte

1. Eodem die vulgo loquebantur Antonium (*maneó; zůstane*) _____ Casilini. (Cic. *Att.* 16, 10, 1)
2. Narro tibi: antea subirascebar brevitati tuarum litterarum, nunc (*ego*) _____ loquax esse (*video; zdá se mi, že já*) _____. (Cic. *fam.* 11, 24, 1)
3. Aliquot post menses et homo occisus est et bona (*veneó; šel na prodej*) _____ (*dico; říká se, prý*) _____. (Cic. *S. Rosc.* 128)
4. Quare qui bene exordiri causam volet, eum necesse est genus suae causae diligenter ante (*cognosco; aby poznal*) _____. (Cic. *inv.* 1, 15, 20)
5. Nullum in hac causa testem timemus, nihil quemquam (*scire; neví*) _____, nihil (*video; neviděl*) _____, nihil audisse arbitramur. (Cic. *Sull.* 79)
6. Haec fere hoc tempore putavi (*dico; je třeba říct tyto věci*) _____. (Cic. *Tusc.* 2, 27, 67)
7. Dolebam, dolebam, patres conscripti, rem publicam vestris quondam meisque consiliis (*conservo; zachráněný*) _____ brevi tempore (*pereo; zahyne*) _____. (Cic. *Phil.* 2, 37)
8. (*ego*) _____ quidem, (*video; zdá se mi, že on*) _____ etiam diutius afuturus. (Cic. *Att.* 13, 2b, 4)
9. Nihil enim (*firmus; pevnější*) _____ esse dicunt, nihil (*paratus; připravenější*) _____. (Cic. *Att.* 11, 10, 2)

4. Akuzativ s infinitivem nebo prostý infinitiv? Zdůvodněte.

1. Nec facile est aut rem rei aut auctorem auctori **praeferre**. (Liv. 8, 40, 3)
2. Animadverti enim, iudices, **audiri** a vobis meum familiarem, L. Herennium, perattente. (Cic. *Cael.* 25)
3. **Esse, bibere, frui** patrimonio, hoc est **vivere**, hoc est se mortalem **esse meminisse**. (Sen. *epist.* 123, 10)
4. Nam **inscriptum esse** video quendam ex his status aratores **dedisse**. (Cic. *Verr.* II 2, 150)
5. Sed nonne meministi **licere** mihi ista **probare**, quae sunt a te dicta? (Cic. *fn.* 5, 26, 76)
6. „Causam enim,“ inquit, „**cognosci** oportet.“ (Cic. *Verr.* II 1, 25)
7. Cupiebam **dissimulare** me id moleste **ferre**, cupiebam animi dolorem vultu **tegere** et taciturnitate **celare**. (Cic. *Verr.* I 21)
8. Et **vinci** turpe putavit et **deterreri** et **latere**. (Cic. *Sest.* 89)
9. Atticorum similes **esse** volumus. (Cic. *Brut.* 287)

10. Te ipsum, Naevi, volo **audire**; volo inauditum facinus ipsius, qui id commisit, voce **convinci**. (Cic. *Quinct.* 79)
11. Cleomenem **nominare** non licet. (Cic. *Verr.* II 5, 110)
12. Hoc putavi te **scire oportere**. (Cic. *Att.* 13, 28, 4)
13. Te tamen, ut iam ante ad te scripsi, **scire** volo me neque isto nuntio **esse perturbatum** nec iam ullo **perturbatum iri**. (Cic. *Att.* 12, 19, 2)
14. Magni animi est magna **contemnere** ac mediocria **malle** quam nimia. (Sen. *epist.* 39, 4)
- 5. Vyberte správnou možnost nebo správné možnosti. Je-li více možností, uveďte, zda mají rozdílný význam.**
1. Atqui (*vivendum, vivere, vivi*), Lucili, militare est. (Sen. *epist.* 96, 5)
2. Vinum ad se omnino (*importare, importari, inportaretur, importetur*) non patiuntur, quod ea re ad laborem ferendum remollescere homines atque effeminari arbitrantur. (Caes. *Gall.* 4, 2, 5)
3. Nulla in iudiciis severitas, nulla religio, nulla denique iam (*existimat, existimantur, existimant, existimabatur*) esse iudicia. (Cic. *Verr.* I, 43)
4. Sed quis hic est, quem (*astantem, astare*) video ante ostium? (Plaut. *Bacch.* 451)
5. Itaque necesse est aut damnum aut certe non magnum lucrum (*facere, fecisse, facturos esse, factum iri, factum esse*) decumanos. (Cic. *Verr.* II 3, 110)
6. Neque id sine causa arbitrari (*videor, videbantur, videtur, videris, video, videmus*). (Nep. *Alc.* 6, 2)
7. At ego nolo (*dari, dare*) te quicquam. (Plaut. *Bacch.* 99)
8. Ciceronem nostrum in vestrum collegium (*cooptare, cooptari*) volo. (Cic. *ad Brut.* 1, 5, 3)
9. Brutum, ut scribis, (*videri, videre, visurum esse, vidisse, visum iri*) a me puto. (Cic. *Att.* 15, 25, 8)
- 6. Vyberte tvar z nabídky a doplňte ho do vět**
commonendum, dicebat, dicitur, esse rediturum, moleste tuli, nominari, perlata esse, praedicantem, proditos
1. Nec vero necesse est quemquam a me _____: vobiscum ipsi recordamini. (Cic. *Phil.* 2, 1)
2. Scandilius rem se totam relicturum dicit et suo tempore _____. (Cic. *Verr.* II 3, 139)
3. Ei te vehementer suscensuisse audivi et _____. (Cic. *fam.* 13, 73, 2)
4. Omnia superioris noctis consilia ad me _____ sentiunt. (Cic. *Catil.* 2, 6, 15)

5. Ipsum Crassum ego postea _____ audivi tantam illam contumeliam sibi ab Cicerone inpositam. (Sall. *Catil.* 48, 9)
6. Sed tamen iis litteris, quas proxime dedi, putavi esse hominem _____. (Cic. *fam.* 7, 10, 3)
7. Desertos enim se ac _____ a vobis dicunt et prioris sacramenti mentionem faciunt. (Caes. *civ.* 2, 32, 7)
8. Idem esse _____ Socrates veritatem et virtutem. (Sen. *epist.* 71, 16)
9. Educatus est in domo Pericli (privignus enim eius fuisse _____), eruditus a Socrate. (Nep. *Alc.* 2, 1)

7. Dejte sloveso do tvaru infinitivu, participia prézentu nebo gerundia. Je-li více možností, vysvětlete rozdíly.

1. Haec te (*scio*) _____ volui. (Cic. *fam.* 16, 11, 3)
2. Ergo hoc quidem apparet, nos ad (*ago*) _____ esse natos. (Cic. *fin.* 5, 21, 58)
3. Ille ad Kal. Sept. Athenis non videtur (*sum*) _____. (Cic. *Att.* 11, 21, 2)
4. Ego me hinc postridie Idus (*exeo*) _____ puto... (Cic. *Att.* 12, 42, 3)
5. Ego Lar sum familiaris ex hac familia, unde (*exeo*) _____ me aspexistis. (Plaut. *Aul.* 2)
6. Naturam quidem (*muto*) _____ difficile est,... (Sen. *dial.* 4, 20, 2)
7. Multa sunt dicta ab antiquis de (*contemno*) _____ ac (*despicio*) _____ rebus humanis; hoc unum Aristo tenuit: praeter vitia atque virtutes negavit rem (*sum*) _____ ullam aut fugiendam aut expetendam. (Cic. *fin.* 5, 25, 73)